

Danske deltidslandmænd er 25 milliarder værd

Også lokale deltidslandmænd i Østjylland bidrager på flere måder til øget værdi i landdistrikterne. Både i form af produktionsværdi og ved at skabe liv i landsbyerne.

I en ny økonomisk analyse fra Videncentret for Landbrug har man belyst den samfundsøkonomiske betydning hos danske deltidslandmænd. Hele 25 milliarder kroner i produktionsværdi er det beløb, som de danske deltidslandmænd bidrager med. Resultatet er ganske bemærkelsesværdigt set i lyset af, at deltidslandmænd, som det fremgår af navnet, jo samtidig passer deres lønarbejde.

Erhvervsøkonomisk chef, Klaus Kaiser, Videncentret for Landbrug, som har stået for analysen, er positivt overrasket over det store bidrag, som de 30.000 deltidslandbrug i Danmark genererer til samfundet.

"Vi kan konkludere, at deltidslandmændene tilsammen yder et betydeligt bidrag til samfundsøkonomien. Værdien af deltidssegmentets primærproduktion samt direkte forward-effekter i forarbejdende led androg ca. 14,5 mia. kr. Tilføjes hertil de afledte effekter på andre erhverv via en input/output-model for dansk økonomi, opnås en produktionsværdi på næsten 25 mia. kr.," forklarer Klaus Kaiser om resultaterne af analysen.

Kvalitetskød fra Gl. Rye

I Danmark har vi i dag 30.000 deltidslandbrug, og et af dem ejes af Claus Pedersen og Pernille Schirmer fra Gl. Rye. De købte ejendommen i den pragtfulde bakkede natur tilbage i 1983 og har i dag hestepension og avl af islænderheste. Desuden driver de 31 ha jord og har 4 limousinekøer. Begge har fuldtidsarbejde ved siden af deres landbrug, Pernille er regnskabsfører på Mølleskolen i Ry, og Claus er logistikchef hos Blue Ice Explorer. Han tog i sin tid uddannelsen som landmand, men fandt hurtigt ud af, at han ikke ville være fuldtidslandmand.

"Det her er fritid, det er og bliver min hobby. I stedet for at dyrke sport eller se tv, så bruger jeg min tid herude i naturen. Jeg er jæger, og det er også medvirkende til, at jeg synes, dette sted er det bedste i verden. Men selvom det er hobby, så er det afgørende for mig, at landbruget ikke giver underskud. Vi lejer lidt jord ud og er flere sammen om at dele maskinerne for eksempel brakpudser og rendegraver for at holde økonomi i det. Bedriften kan ikke bære store maskininvesteringer, og hvis køernes foderudgifter overstiger indtægten fra dem, så er det slut med køer på gården; det skal kunne betale sig," pointerer Claus Pedersen. Deres kødproduktion betegner de selv som af høj kvalitet, og derfor sælges kødet til nogle af landets højeste priser. Parret ser sig selv som værende med til at holde hjulene i gang for mange små virksomheder i området.

"Vi køber foder hos landmændene, udstyr i hestebutikkerne, dyrlægen kommer på besøg, og den lokale smed og slagter har også opgaver her på gården, så vi er som deltidslandmænd medvirkende til at skabe liv i området, også pga. opstaldningen. Her hjælper vi andre med at kunne dyrke deres fritidsinteresse og så endda i denne smukke natur," siger Pernille Schirmer.

Jagten på det gode liv

I tilknytning til undersøgelsen er der udarbejdet kvalitative interviews med deltidslandmænd med forskellige produktionsgrene. Fællesnævneren for motiverne til at drive deltidslandbrug er 'det gode liv på landet', herunder rammerne for det gode familieliv. Desuden fremhæver deltidslandmændene, at de på denne måde kan udleve deres ambitioner om, at udøve godt landmandsskab uden at være tynget af en tocifret milliongæld og lave afregningspriser.

"Deltidslandmændene sætter pris på, at de selv bestemmer prisen på deres produkter. Som en af deltidslandmændene udtrykte det, så er prisen på deres produkt ikke afhængig af, hvad Putin pludselig beslutter sig for. De fremhæver også lysten til at bo på landet, og det bidrag, som de yder i forhold til at holde liv i landdistrikterne. Deltidslandbruget er en integreret og meget betydningsfuld del af befolkningen i landdistrikterne og bidrager blandt andet til at opretholde skoler, institutioner, handel, lokale håndværkere, turisme, naturpleje og anden aktivitet i landdistrikterne," forklarer Eva Gleerup, Videncentret for Landbrug, og projektleder på projektet.

Den konklusion kan Pernille og Claus nikke genkendende til, for de har også truffet et bevidst valg i forhold til, hvor de ville stifte familie og leve deres liv. Pernille ser en stor værdi i at have familien tæt på og nyder godt af, at svigermor også bor lige i nærheden, og selvom parrets tre børn nu alle er flyttet hjemmefra, så har nærheden haft betydning for deres opvækst.

"Vi har ikke været bekymret for, om der skulle ske dem noget, de har altid været omkring os og har ikke kedet sig. De har leget her midt i naturen eller hjulpet os. Vi har fået nogle børn, som er harmoniske og har begge ben solidt plantet på jorden, og de kan klare sig selv. Der har altid været noget at give sig til, og sådan et sted som her oplever man den værdi, der handler om, at der altid er brug for en. Alle hjælper til, det er en helt naturlig ting, en integreret del af dem," understreger Pernille.

Væsentligt bidrag til beskæftigelsen

Den direkte produktion i deltidssegmentet samt forward-leddet har en effekt på beskæftigelsen, som kan opgøres til ca. 14.000 fuldtidsbeskæftigede. Tilføjes beskæftigelsen i tilknyttede erhverv, opnås en effekt på ca. 21.400 fuldtidsbeskæftigede.

Billedtekst: Claus Pedersen og Pernille Schirmer driver hestepension på ejendommen Johannelyst ved Gl. Rye.

Fakta:

Claus Pedersen og Pernille Schirmer

Johannelyst

Web: www.johannelyst.dk

Produktion:

Avl og hestepension Islændere

31 ha afgræsning, græs og udlejning

4 limousine køer med salg af kød.

Yderligere informationer kontakt:

Pernille Schirmer og Claus Pedersen, Johannelyst, Gl. Rye. Tel: 25 77 14 05 / 22 55 90 48

Erhvervsøkonomisk chef, Klaus Kaiser, Videncentret for Landbrug. Tel: Telefon: 8740 5175 / 2013 5175

Eva Gleerup, udviklingskonsulent, projektleder, Videncentret for Landbrug. Tel: 2138 5528

Yderligere fakta:

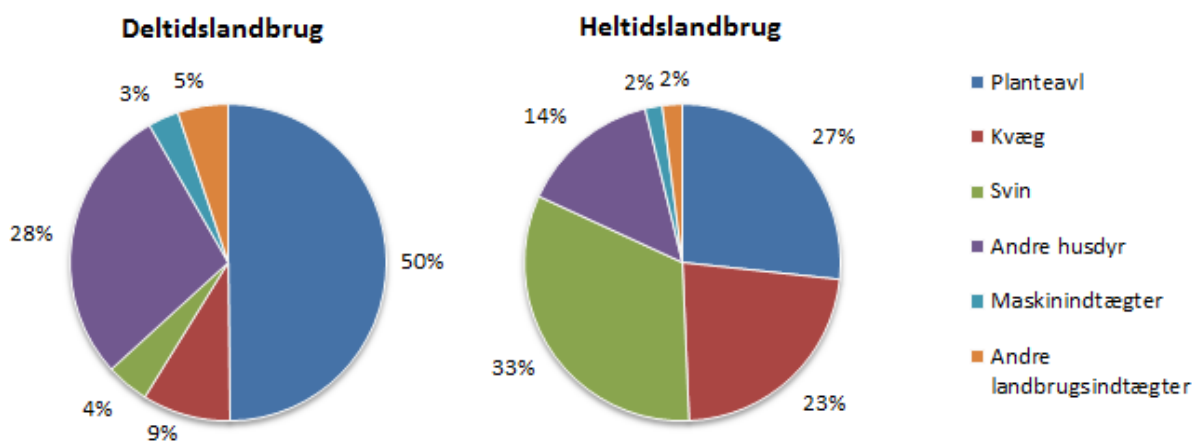
Hvad producerer deltidslandmanden?

Mange deltidslandbrug har ofte en blandet produktion, men den dominerende driftsgren blandt deltidslandmænd er planteavl. Bruttoudbyttet udgør således samlet set ca. 50 %. Planteavl er i forhold til animalsk produktion velegnet som deltidsbeskæftigelse sammen med lønmodtagerarbejde, da det indebærer en mindre arbejdstung produktion, der ikke kræver dagligt arbejde bortset fra få tidspunkter på året. Herudover er andelen af bruttoudbyttet højt for kategorien andre husdyr, som primært dækker over fjerkræ, får og mink. Fjerkræ består af slagtekyllinger og ægproduktion, og den produktion dækker op imod 80 pct. af bruttoudbyttet i kategorien andre husdyr.

Den tredjestørste produktionsform i deltidssegmentet er kvæg, som udgør knap 10 pct. Det dækker primært over kødkvæg. Resten af omsætningen fordeler sig med 3-5 pct. på svin, maskinstation og andre landbrugsindtægter.

Fordelingen adskiller sig markant fra heltidsbrug, hvor planteavl "kun" udgør ca. en fjerdedel, mens animalsk produktion, især kvæg, svin og mink, står for en betydelig større andel.

Oversigt over fordelingen af produktionen hos de danske deltidslandmænd og heltidslandmænd:

Baggrund:

Den samfundsøkonomiske analyse er udarbejdet af:

Chefkonsulent Camilla K. Damgaard, NIRAS, Professor Bjarne Madsen, Center for Regional- og Turismeforskning, Erhvervsøkonomisk chef, Klaus Kaiser, Videncentret for Landbrug

